

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Constantin Alerguș,
judecători – Petru Moraru, Nadejda Toma,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpata Bogdanov Valentina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014 în cauza penală în privința lui

Bogdanov Valentina Mihail,

născută la 11 noiembrie 1960, originară și domiciliată în mun. Chișinău, str. V. Crăsescu, nr. 18.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 03 mai 2013 - pînă la 12 decembrie 2013; (instanța de fond);*
- 2. de la 20 februarie 2014 - pînă la 17 martie 2014; (instanța de apel);*
- 3. de la 27 iunie 2014 - pînă la 13 august 2014; (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art.431 alin..(1) pct.1¹⁾ Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 decembrie 2010, Bogdanov Valentina a fost condamnată în baza art.362/1 alin.(2) lit. c) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, echivalentul a 12 000 lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau a exercita activitate legată de perfectarea documentelor pe un termen de 1 an.

S-a dispus încasarea de la Bogdanov Valentina în beneficiului lui Ciobanu Petru prejudiciul material în sumă de 3 800 Euro, echivalentul în valută națională la momentul executării sentinței.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Arsene Mihail și Rusu Valeriu, în privința cărora cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, în perioada de timp august – noiembrie 2008 Bogdanov Valentina împreună cu Arsene Mihail și Rusu Valeriu, urmărind scopul obținerii unui folos financiar, prin confecționarea documentelor oficiale false, a organizat intrarea și șederea ilegală pe teritoriul Italiei, Greciei și Spaniei, contra unor sume de bani cuprinse între

3000 – 3800 Euro pentru fiecare persoană, a cetățenilor R. Moldova, Petrovaia Nina, Badea Alexandru, Balan Ludmila, Ducantonii Mihail, Chetroi Elena, Cazac Victor, Filimon Sergiu, Cojocarua Vera, Ciobanu Petru, Gore Vasili, Magurean Andrei, Cîrstea Victor, Marian Natalia, Filimon Aliona., Bendas Mihail, Nahut Iulia, Nuța Cristina, Zanocea Olga, Zaporojan Ina, Trîmbovețchii Cristina, Slupețcaia Cristina și Ursu Vasile, care nu sunt nici cetățeni și nici rezidenți ai acestor țări.

În perioada menționată, Bogdanov Valentina acționînd întru realizarea scopului său infracțional, împreună și în comun acord cu Arsene Mihail au selectat un grup de persoane format din 22 cetățeni ai Republicii Moldova menționați care doreau să plece în statele membre ale spațiului Schengen.

Astfel, Bogdanov Valentina a primit de la Ciobanu Petru suma de 3800 Euro, pentru intrarea și șederea ilegală a acestuia pe teritoriul Italiei.

3. Hotărîrea instanței de fond a fost contestată cu apel de inculpata Bogdanov V. care a solicitat casarea parțială a acesteia cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare, argumentînd că acțiunile sale nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 ianuarie 2013, apelul inculpatei a fost respins, ca fiind depus peste termen.

5. La adoptarea soluției date instanța de apel a constatat că inculpata Bogdanov V. a primit copia sentinței redactate la data de 10 ianuarie 2011 contra semnătură, iar apel a declarat abia la 24 octombrie 2012. În consecință Colegiul penal a conchis că inculpata a declarat apelul peste termenul legal stabilit de art. 402 Cod de procedură penală, iar careva motive întemeiate pentru repunerea în termen al apelului declarat nu au fost stabilite.

6. La 03 mai 2013, împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 decembrie 2010 inculpata Bogdanov Valentina a depus cerere de revizuire, solicitînd casarea parțială a acesteia în partea condamnării sale cu pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În argumentarea cererii de revizuire inculpata Bogdanov V. a invocat că ea fiind bănuită de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.362¹ alin. (2) lit. b) Cod penal a fost recunoscută și audiată în această calitate de către ofițerul de urmărire penală la 13.03.2009. Ulterior, la 15.06.2009 procurorul a emis ordonanța de punere sub învinuire cu încălcarea termenului legal de 3 luni prevăzut de art. 63 alin. (2) Cod penal.

Procurorul a emis ordonanța respectivă, neavând ca suport o procedură reglementată clar de codul de procedură penală, ce permitea reluarea urmăririi penale și după încetarea calității de bănuțit a persoanei, în baza probelor dobândite în procedura precedentă deja finalizată. Astfel, dacă pentru organul de urmărire penală sintagma „în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente” înseamnă continuarea urmăririi penale, pentru persoana suspectată înseamnă urmărirea penală repetată, ceea ce este contrar principiului „non bis in idem”.

Procurorul prin ordonanța de 15.06.2009 a reluat urmărirea penală, fără a respecta prevederile art. 287 Cod de procedură penală. Consideră că, acuzatorul de stat deținând fapte noi ori recent descoperite sau depistând un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente era obligat mai întâi să emită ordonanța de reluare a urmăririi penale și numai după aceasta să înainteze învinuirea.

Mai mult, a menționat că prin Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010 Curtea Constituțională a declarat neconstituțional alin. (6) al art. 63 Cod de procedură penală.

Totodată, a invocat că prin sentința din 16 decembrie 2010 au fost încălcate prevederile art. 7, 22, 95, 230, 287 Cod de procedură penală, deoarece a fost emisă cu încălcarea principiului „non bis in idem”, adică dreptul de a nu fi urmărit, judecat, sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă.

7. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 12 decembrie 2013 a fost respinsă cererea de revizuire declarată de inculpata Bogdanov V., împotriva sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 16 decembrie 2010 din motivul lipsei temeiurilor prevăzute la art. 458 alin. (3) Cod de procedură penală.

8. Împotriva sentinței a declarat apel inculpata Bogdanov V., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă cererea de revizuire.

În argumentarea cererii de apel Bogdanov V. a invocat motive similare cu cele menționate în cererea de revizuire.

În continuare inculpata a invocat ca temei pentru revizuire pct. 4) alin. (3) al art. 458 Cod de procedură penală, potrivit căruia “Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă” și anume faptul că prin hotărârea nr. 26 din 23.11.2010 a Curții Constituționale a fost declarat neconstituțional alineatul (6) al art. 63 Cod de procedură penală, prin urmare la înaintarea învinuirii nu au fost respectate prevederile art. 63 alin.

(2) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014 a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea hotărârii contestate.

În argumentarea deciziei adoptate instanța de apel a constatat că la înaintarea învinuirii cet. Bogdanov V. au fost respectate prevederile art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, adică ultima a fost menținută în calitate de bănuită nu mai mult de 3 luni.

Referitor la presupusa ilegalitate a acțiunilor organului de urmărire penală și anume corectarea datei din ordonanța de punere sub învinuire din 15 în 13 iunie 2009, Colegiul a menționat că potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute la alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când ia cunoștință de materialele dosarului.

Prin urmare, la prezentarea materialelor de urmărire penală nici inculpata și nici apărătorul acesteia, nu au invocat faptul corectării datei ordonanței de punere sub învinuire și nu au avut careva obiecții asupra ordonanței menționate.

Mai mult, ca atât Bogdanov V. a dispus de dreptul de a ataca acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală în modul prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală, însă nici inculpata și nici apărătorul acesteia, nu au atacat cu plîngere, în modul stabilit de lege, actele procesuale emise pe parcursul urmăririi penale.

Totodată, Colegiul penal a conchis că hotărârea Curții Constituționale la care a făcut referire inculpata în cererea de revizuire a fost emisă la 23.11.2010, după finisarea urmăririi penale în prezenta cauză, iar conform art. 28 alin. (2) al Legii cu privire la Curtea Constituțională, actele normative sau unele părți ale acestora declarate neconstituționale devin nule și se aplică din momentul adoptării hotărârii respective.

În consecință instanța de apel a concluzionat că declararea neconstituționalității alin. (6) al art. 63 Cod de procedură penală, nu se răsfrînge asupra ordonanței de punere sub învinuire din 13 iunie 2009 și nu poate servi temei de revizuire a sentinței din 16 decembrie 2010.

10. Împotriva deciziei instanței de apel din 17 martie 2014 a declarat recurs ordinar inculpata Bogdanov Valentina, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 14) Cod de procedură penală, a solicitat, casarea deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată, invocând următoarele:

- sentința de condamnare a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost emisă la 16 decembrie 2010, adică după adoptarea Hotărîrii nr. 26 din 23.11.2010 a Curții Constituționale, iar instanța de fond era obligată să țină cont de prevederile hotărîrii nominalizate;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că data din ordonanța de punere sub învinuire a fost modificată din 15 în 13 iunie 2009 nu la momentul prezentării materialelor cauzei pentru cunoștință, dar ulterior, și anume înaintea emiterii sentinței de condamnare din 16 decembrie 2010.

Consideră că a fost menținută în calitate de bănuită începînd cu 13.03.2009 pînă la 15.06.2009, adică 3 luni și 2 zile, iar ulterior prin corectarea datei din ordonanța de punere sub învinuire din 15 în 13 iunie 2009, procurorul a asigurat respectarea prevederilor art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, deoarece pînă la adoptarea sentinței de condamnare din 16.12.2010 Curtea Constituțională prin hotărîrea nr. 26 din 23.11.2009 a declarat neconstituțională prevederile alin. (6) ale art. 63 Cod de procedură penală.

11. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitînd respingerea acestuia, deoarece argumentele la care se referă recurenta sunt neîntemeiate. Mai mult, argumentele date au fost anterior invocate în cererea de revizuire și apel, acestea fiind obiect de examinare în instanțele ierarhic inferioare.

11.1 Referință pe marginea recursului a depus și partea vătămată Ciobanu Petru care și-a exprimat dezacordul cu cererea de recurs înaintată de inculpată, invocînd că aceasta urmează a fi declarată inadmisibilă ca fiind vădit neîntemeiată.

12. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în baza materialelor dosarului și motivelor invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art.458 alin.(3) pct.4) Cod de procedură penală, revizuirea în privința unei hotărîri irevocabile poate fi cerută în latura penală cît și în latura

civilă în cazul în care Curtea Constituțională a recunoscut drept neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă.

Din conținutul normei vizate rezultă că revizuirii pot fi supuse hotărârile irevocabile a instanțelor de fond, pronunțate pe fondul cauzei penale cum sînt sentința de achitare, de condamnare ori de încetare a procesului penal.

Conform art.465 Cod de procedură penală, sentințele instanței de revizuire, date în conformitate cu art.462 alin.(4), 464 Cod de procedură penală, pot fi supuse apelului și recursului potrivit prevederilor art.400 și 420 Cod de procedură penală.

Inculpata Bogdanov V., a invocat în recursul declarat ca temei pentru recurs pct. 6) și 14) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, potrivit căruia, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și cînd Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicată în cauza respectivă.

Colegiul constată că nici unul din temeiurile, la care se referă autorul recursului, nu sînt aplicabile din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel.

Astfel, Colegiul penal menționează că, ordonanța de punere sub învinuire este un act procedural și în cazul în care sînt încălcate prevederile legale referitoare la punerea sub învinuire a persoanei, nu atrage nulitatea absolută a actului procedural respectiv, deoarece nu cad sub incidența art.251 alin.(2) Cod de procedură penală.

Conform alin.(4) al art.251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Din materialele cauzei rezultă că ordonanța de punere sub învinuire în

baza art.362¹ alin.(4) Cod penal a fost emisă la 13 iunie 2009, iar la 15 iunie 2009 a fost adusă la cunoștință lui Bogdanov V. și avocatului acestuia Olari Sv., contra semnătură (f.d.174-175, vol. II). În cursul efectuării acțiunii respective, precum și la terminarea urmăririi penale, când învinuita a luat cunoștință de materialele dosarului, ordonanța de punere sub învinuire nu a fost contestată.

Prin urmare, concluzia instanțelor ierarhic inferioare referitor la faptul că la momentul prezentării materialelor de urmărire penală, atât Bogdanov V. cât și avocatul acesteia considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au invocat faptul corectării datei ordonanței de punere sub învinuire, precum și nu au avut nici o obiecție asupra actului menționat, prezumându-se că au acceptat situația dată, este justă .

Mai mult, inculpata a dispus de dreptul de a ataca hotărârile organului de urmărire penală judecătorului de instrucție în conformitate cu prevederile art.313 Cod de procedură penală, însă nici ea și nici apărătorul său nu au contestat cu plîngere actele procedurale emise pe parcursul urmăririi penale.

Totodată, Colegiul conchide că afirmația recurentei referitor la faptul că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că data din ordonanța de punere sub învinuire a fost modificată din 15 în 13 iunie 2009 nu la momentul prezentării materialelor cauzei pentru cunoștință, dar ulterior, și anume înaintea emiterii sentinței de condamnare din 16 decembrie 2010, urmează a fi respins, deoarece careva probe care ar confirma că pretinsa falsificare a avut loc înainte de pronunțarea sentinței de condamnare nu sunt, aceste afirmații fiind declarative și nefondate.

Instanța de recurs consideră ca fiind juste concluziile instanțelor ierarhic inferioare referitor la faptul că efectele recunoașterii neconstituționale a prevederilor alin. (6) ale art. 63 Cod de procedură penală se răsfrîng asupra situațiilor nu de la momentul stabilirii circumstanțelor de drept dar din momentul adoptării hotărîrii nr. 26 din 23.11.2010 a Curții Constituționale. Prin urmare, hotărîrea nominalizată a fost emisă la 23.11.2010, adică după finisarea urmăririi penale și emiterea ordonanței de punere sub învinuire.

Conform art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.

În acest context, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului ordinar

declarat de inculpata Bogdanov Valentina, ca fiind vădit neîntemeiat.

13. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpata Bogdanov Valentina împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, în cauza penală în privința lui *Bogdanov Valentina Mihail*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 26 august 2014.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecători

Petru Moraru

Nadejda Toma